

Byla C-155/09

Europos Komisija

prieš

Graikijos Respubliką

„Valstybės sąsipareigojimų nevykdymas – EB 12, 18, 39 ir 43 straipsniai – Europos ekonominės erdvės susitarimo 4, 28 ir 31 straipsniai – Mokesčių teisės aktai – Atleidimo nuo perleidžiamo turto mokesčio pirmą kartą įsigyjant nekilnojamąjį turtą sąlygos – Atleidimas nuo mokesčio tik valstybės teritorijoje nuolat gyvenančių asmenų bei graikų kilmės asmenų, negyvenančių joje pirkimo momentu“

Sprendimo santrauka

1. *Europos Sąjungos pilietybė – Teisė laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje – Nekilnojamojo turto perleidimo mokesčiai*

(EB 18, 39 ir 43 straipsniai; EEE susitarimo 28 ir 31 straipsniai)

2. *Europos Sąjungos pilietybė – Vienodas požiūris – Diskriminacija dėl pilietybės – Draudimas – Nekilnojamojo turto perleidimo mokesčiai*

(EB 12, 18, 39 ir 43 straipsniai; EEE susitarimo 4, 28 ir 31 straipsniai)

1. Valstybės narė, kuri nuo nekilnojamojo turto perleidimo mokesčio atleidžia tik tuos asmenis, kurie nuolat gyvena nacionalinėje teritorijoje, ir neatleidžia nuo jo joje nuolat negyvenančių asmenų, ketinančių joje ateityje įsikurti, nevykdo sąsipareigojimų pagal EB 18, 39 ir 43 straipsnius ir Europos ekonominės erdvės susitarimo 28 ir 31 straipsnius.

Pagal vienodo vertinimo taisyklės draudžiama ne tik atvira diskriminacija dėl nacionalinės priklausomybės, bet ir bet kokios kitos paslėptos diskriminacijos formos, kuriomis, taikant kitus diferencijavimo kriterijus, pasiekiamas toks pats rezultatas. Taip yra priemonės, kuri diferencijuoja asmenis pagal nuolatinės ar įprastos gyvenamosios vietos kriterijų, atveju, kai kyla grėsmė, kad ji daugiausia neigiamai paveiks kitų valstybių narių piliečius, nes valstybės teritorijoje nuolat ar įprastai negyvenantys asmenys dažniausiai neturi tos valstybės pilietybės. Tokia nuolatinio gyvenimo sąlyga negali pateisinti atitinkamos valstybės narės nurodytą tikslą palengvinti asmenims pirmojo būsto įsigijimą, užkirsti kelią bet kokioms spekuliacijoms nekilnojamuoju turtu ir remti mažas arba vidutines pajamas gaunančias šeimas ir nėra būtina, siekiant mažinti sukėlimo mokesčių srityje ir užkirsti kelią piktnaudžiavimui apeinant atleidimo nuo mokesčio tikslą.

(žr. 45–46, 59, 63 punktus, rezoliucijos dalies 1 punktą)

2. Valstybės narė, kuri tam tikromis sąlygomis nuo mokesčio įsigyjant pirmąjį būstą jos teritorijoje atleidžia tik savo piliečius ar iš jos kilusius asmenis, nevykdo sąsipareigojimų pagal EB 12, 39 ir 43 straipsnius bei Europos ekonominės erdvės susitarimo 4, 28 ir 31 straipsnius.

Toks skirtingas tos valstybės narės ir kitų valstybių narių piliečių, kurie ketina joje įsikurti, vertinimas, aiškiai ir išimtinai grindžiamas pilietybe, yra šiomis nuostatomis draudžiama tiesioginai

diskriminacija. Siekis, pirma, palengvinti emigravusiems tos valstybės narės piliečiams ir iš jos kilusiems asmenims bėsto įsigijim? bei paskatinti juos gr?žti, nes jos gyventoj? skai?ius labai sumaž?jo dėl masin?s emigracijos ? užsien?, ir, antra, išlaikyti ryšius tarp toki? emigrant? ir j? kilm?s valstyb?s negali ?rodyti, kad egzistuoja objektyvios, nuo atitinkam? asmen? pilietyb?s nepriklausan?ios aplinkyb?s, kuriomis galima pateisinti tok? atleidimo nuo mokes?io nulemt? diskriminavim?, nes jos pagr?stos pa?ia atitinkam? asmen? pilietybe.

(žr. 69–71, 75 punktus, rezoliucin?s dalies 1 punkt?)

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. sausio 20 d.(*)

„Valstyb?s ?sipareigojim? ne?vykdymas – EB 12, 18, 39 ir 43 straipsniai – Europos ekonomin?s erdv?s susitarimo 4, 28 ir 31 straipsniai – Mokes?i? teis?s aktai – Atleidimo nuo perleidžiamo turto mokes?io pirm? kart? ?sigyjant nekilnojam?j? turt? s?lygos – Atleidimas nuo mokes?io tik valstyb?s teritorijoje nuolat gyvenan?i? asmen? bei graik? kilm?s asmen?, negyvenan?i? joje pirkimo momentu“

Byloje C?155/09

d?l 2009 m. geguž?s 4 d. pagal EB 226 straipsn? pareikšto ieškinio d?l ?sipareigojim? ne?vykdyimo

Europos Komisija, atstovaujama R. Lyal ir D. Triantafyllou, nurodžiusi adres? dokumentams ?teikti Liuksemburge,

ieškov?,

prieš

Graikijos Respublik?, atstovaujam? P. Mylonopoulos ir V. Karra, nurodžiusi? adres? dokumentams ?teikti Liuksemburge,

atsakov?,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kur? sudaro kolegijos pirmininkas A. Tizzano, teis?jai J.?J. Kasel, E. Levits, M. Safjan ir M. Berger (praneš?ja),

generalinis advokatas J. Mazák,

pos?džio sekretor? R. ?ere?, administrator?,

atsižvelg?s ? rašytin? proceso dal? ir ?vykus 2010 m. geguž?s 20 d. pos?džiui,

atsižvelg?s ? sprendim?, priimt? susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrin?ti byl? be

išvados,

priima š?

Sprendim?

1 Savo ieškiniu Europos Bendrij? Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad:

- nuo perleidžiamo nekilnojamojo turto mokes?io (toliau – mokestis) atleisdama tik tuos asmenis, kurie nuolat gyvena Graikijoje, ir neatleisdama nuo jo joje nuolat negyvenan?i? asmen?, ketinan?i? joje ateityje ?sikurti, ir
- tam tikromis s?lygomis nuo mokes?io ?sigyjant pirm?j? b?st? Graikijoje atleisdama tik Graikijos pilie?ius ir tod?l akivaizdžiai diskriminuodama užsienyje gyvenan?ius asmenis, kurie n?ra Graikijos pilie?iai,

Graikijos Respublika ne?vykd? ?sipareigojim? pagal EB 18, 39 ir 43 straipsnius, atsižvelgiant ? EB 12 straipsn?, ir Europos ekonomin?s erdv?s susitarimo (OL L 1, 1994, p. 3, toliau – EEE susitarimas) 4, 28 ir 31 straipsnius, nes ji trukdo naudotis iš ši? nuostat? kylan?iomis pagrindin?mis laisv?mis.

Teisinis pagrindas

S?jungos teis?

2 EB 12 straipsnio pirmoje pastraipoje numatyta:

„Šios Sutarties taikymo srityje, nepažeidžiant joje esan?i? speciali? nuostat?, draudžiama bet kokia diskriminacija d?l pilietyb?s.“

3 EB 18 straipsnio 1 dalyje numatoma:

„Kiekvienas S?jungos pilietis turi teis? laisvai jud?ti ir apsigyventi valstybi? nari? teritorijoje, laikydamasis Sutartyse ir joms ?gyvendinti priimtose nuostatose nustatyt? apribojim? bei s?lyg?.“

4 EB 39 straipsnio 1–3 dali? tekstas yra toks:

„1. Bendrijoje užtikrinama darbuotoj? jud?jimo laisv?.

2. Tokia jud?jimo laisv? reiškia, kad ?darbinimo, darbo užmokes?io ir kit? darbo ir užimtumo s?lyg? atžvilgiu panaikinama bet kokia valstybi? nari? darbuotoj? diskriminacija d?l pilietyb?s.

3. Ji suteikia teis?, galim? riboti tik viešosios tvarkos, visuomen?s saugumo ir visuomen?s sveikatos sumetimais:

a) priimti faktiškai pateiktus pasi?lymus ?sidarbinti;

b) šiuo tikslu laisvai jud?ti valstybi? nari? teritorijoje;

c) apsigyventi bet kurioje valstyb?je nar?je siekiant dirbti pagal tos valstyb?s pilie?i? ?sidarbinim? reglamentuojan?ius ?statymus ir kitus teis?s aktus;

d) laikantis Komisijos ?gyvendinimo reglamentuose nustatyt? s?lyg?, pasilikti gyventi valstyb?s nar?s teritorijoje pasibaigus darbo joje laikui.“

5 Pagal EB 43 straipsn?:

„Vadovaujantis toliau išd?stytomis nuostatomis vienos valstyb?s nar?s nacionalini? subjekt? ?sisteigimo laisv?s kitos valstyb?s nar?s teritorijoje apribojimai uždraudžiami. Draudžiami ir apribojimai vienos valstyb?s nar?s nacionaliniams subjektams, ?sisteigusiems kitos valstyb?s nar?s teritorijoje, steigti atstovybes, padalinius ar dukterines bendroves.

?sisteigimo laisv? apima ir teis? imtis savarankiškai dirban?i? asmen? veiklos bei ja verstis, taip pat steigti ir valdyti ?mones, b?tent bendroves ar firmas, apib?dintas 48 straipsnio antrojoje pastraipoje, tomis pa?iomis s?lygomis, kurios ?sisteigimo šalies teis?s aktuose yra nustatytos jos pa?ios subjektams, ir laikantis kapitalui skirto skyriaus nuostat?.“

6 Šio sprendimo 2–5 punktuose išd?stytos nuostatos, išskyrus EB 18 straipsn?, yra analogiškos EEE susitarimo 4, 28 ir 31 straipsniuose išd?stytoms nuostatoms.

Nacionalin?s teis?s aktai

7 ?statymo 1078/1980 1 straipsnio 1 dalyje numatoma:

„Nekilnojamojo turto, kur? savo visiškon nuosavyb?n ?sigyja santuok? sudar?s asmuo, pirkimo sutartys yra neapmokestinamos perleidžiamo nekilnojamojo turto mokes?iu, jei ?gij?jas, sutuoktinis arba jo nepilname?iai vaikai neturi kito namo arba buto, kuriame gal?t? gyventi jo šeima, visiškos nuosavyb?s, uzufukto ar gyvenimo teis?s arba jei jam visiškos nuosavyb?s teise nepriklauso statybai tinkamas žem?s sklypas ar dalis žem?s sklypo, atitinkan?io pastato, kuriame jie gal?t? gyventi, plot?, savivaldyb?je ar komunoje, kurioje gyvena daugiau nei trys t?kstan?iai (3000) gyventoj?.“

8 Šio ?statymo 1 straipsnio 3 dalies tekstas yra toks:

„Šio straipsnio nuostatos netaikomos atlygintinoms nekilnojamojo turto pirkimo sutartims, jei pirk?jas nuolat negyvena Graikijoje.

Išimties tvarka nuo mokes?io atleidžiama tais atvejais, kai nam?, but? ar sklyp? ?sigyja graikai ar graik? kilm?s asmenys, kurie dirbo užsienyje bent šešerius (6) metus ir kurie ?rašyti ? šalies nacionalin? savivaldybi? registr?, net jei jie ?sigijimo momentu neturi nuolatin?s gyvenamosios vietos Graikijoje.“

9 Šio ?statymo 1 straipsnio 7 dalyje numatoma, kad nuo mokes?io atleidžiama su s?lyga, kad nekilnojamasis turtas išlieka pirk?jo nuosavyb? mažiausiai penkerius metus.

10 Remiantis ?statymo 1078/1980 1 straipsnio 12 dalyje suteiktu ?galiojimu, 2005 m. balandžio 7 d. ministerijos sprendimu buvo nustatyta, kad suinteresuotasis asmuo Graikijoje turi nuolat gyventi bent vienus metus.

Ikiteismin? proced?ra

11 2007 m. gruodžio 6 d. Komisija Graikijos Respublikai nusiuntė oficialų pranešimą, kuriame ji teigė, kad, pirma, nuo mokesčių atleisdama tik tuos asmenis, kurie nuolat gyvena Graikijoje, ir neatleisdama nuo jo ketinančių joje ateityje įsikurti asmenis ir, antra, tam tikromis sąlygomis nuo mokesčių atsigyjant pirmąją kartą Graikijoje atleisdama tik Graikijos piliečius ir todėl akivaizdžiai diskriminuodama užsienyje gyvenančius asmenis, kurie nėra Graikijos piliečiai, Graikijos Respublika nevykdo sąsipareigojimų pagal EB 12, 18, 39 ir 43 straipsnius bei EEE susitarimo 4, 28 ir 31 straipsnius.

12 2008 m. vasario 13 d. Graikijos Respublika atsakė šiuo oficialiu pranešimu ir atmetė visus Komisijos kaltinimus.

13 Kadangi Komisijos netikino jos atsakymas, 2008 m. rugsėjo 23 d. ji nusiuntė Graikijos Respublikai pagrįstą nuomonę, kurioje nurodė per du mėnesius nuo jos gavimo vykdyti sąsipareigojimus. Valstybės narė, Komisijai atsakydama 2008 m. lapkričio 21 d., pakartojo atsakyme oficialiu pranešimu išdėstytą nuomonę.

14 Kadangi Komisijos netikino Graikijos Respublikos pateikti paaiškinimai, ji nusprendė pareikšti šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su tam tikru pagrindiniu laisviu ribojimu

Šalių argumentai

15 Remdamasi, be kita ko, 1993 m. liepos 13 d. Sprendimu *Commerzbank* (C-330/91, Rink. p. I-4017), Komisija tvirtina, pirma, kad nors šio statymo 1078/1980 1 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje numatyti nuolatinio gyvenimo kriterijai nebūtinai reiškia, kad yra diskriminuojami Sąjungos piliečiai, nes jis taikomas neatsižvelgiant suinteresuotojo asmens pilietybę, daugumai nuolat Graikijoje gyvenančių asmenų sudaro Graikijos piliečiai, o tai leidžia manyti, kad nagrinėjama nuostata yra diskriminacinė.

16 Šiuo atžvilgiu Komisija teigia, kad ši nuostata neleidžia atleidimu nuo mokesčių pasinaudoti Graikijoje nuolat negyvenantiems asmenims, kurie joje perka pirmąją kartą, siekdami įsikurti šioje valstybėje. Toks skirtingas vertinimas lemia dabartinį ir būsimą nuolatinių gyventojų diskriminavimą.

17 Antra, remdamasi, be kita ko, 2005 m. rugsėjo 15 d. Sprendimu *Komisija prieš Daniją* (C-464/02, Rink. p. I-7929) ir 2003 m. lapkričio 13 d. Sprendimu *Schilling ir Fleck/Schilling* (C-209/01, Rink. p. I-13389), Komisija primena, kad bendra EB 18 straipsnio, kuriuo kiekvienam Sąjungos piliečiui suteikiama teisė laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje, formuluotą yra sukonkretinta EB 39 ir 43 straipsniuose. Jos teigimu, remiantis nusistovėjusia Teisingumo Teismo praktika, EB sutarties nuostatomis, susijusiomis su laisvu asmenų judėjimu, siekiama palengvinti Sąjungos piliečiams sąlygas vykdyti bet kokią profesinę veiklą bei uždrausti priemones, galinčias sudaryti mažiau palankias sąlygas asmenims, siekiantiems vykdyti ekonominę veiklą kitos valstybės narės teritorijoje. Nuostatos, kurios valstybės narės piliečiui kliudo išvykti iš savo kilmės valstybės siekiant pasinaudoti laisvo judėjimo teise arba jį atgraso nuo tokio išvykimo, riboja šią laisvę, net jeigu jos yra taikomos neatsižvelgiant į atitinkamą darbuotojų pilietybę. Remdamasi šia praktika, Komisija teigia, jog nagrinėjamos Graikijos teisės nuostatos prieštarauja EB 18, 39 ir 43 straipsniams, nes jos asmenų, kurie dar nėra nuolatiniai tos valstybės narės gyventojai, tačiau nori joje įsikurti ir nuolat gyventi, situaciją padaro mažiau patrauklią, palyginti su nuolatiniais gyventojais, kuriems taikoma mokesčių lengvata.

18 Šiuo atžvilgiu Komisija pažymi, kad EB 39 ir 43 straipsniai pažeidžiami aktyvių asmenų atžvilgiu. Tačiau EB 18 straipsnis tiesiogiai taikomas asmenims, kurie nevykdo Graikijoje ekonominės veiklos ir neturi su ja ryšio, t. y. šiuo atveju, pavyzdžiui, pensininkams.

19 Remdamasi tais pačiais argumentais, Komisija mano, kad įstatymo 1078/1980 1 straipsnio 1 dalis ir 3 dalies pirma pastraipa prieštarauja Europos ekonominės erdvės susitarimo 28 ir 31 straipsniams.

20 Dėl šiose nuostatose tvirtinto ribojimo pateisinimo Komisija tvirtina, kad jo negali pateisinti jokie Graikijos Respublikos nurodyti bendrojo intereso tikslai, be to, jis bet kuriuo atveju pažeidžia proporcingumo principą.

21 Dėl tikslo palengvinti nuolatiniam gyventojams bėsto įsigijimą ir užkirsti kelią tokiomis aplinkybomis įvairioms spekuliacijoms nekilnojamuoju turtu Komisija teigia, pirma, kad šio tikslo galėtum būti siekiama ir asmenų, kurie įsigyja pirmąjį būstą, ketindami vėliau įsikurti Graikijoje, atžvilgiu. Antra, Komisija tvirtina, kad įstatyme 1078/1980 nenumatoma įgyjimo pareiga naudoti įsigytą nekilnojamąjį turtą kaip nuolatinį būstą, be to, nedraudžiama jo nuomoti ar perparduoti. Nesant tokios pareigos, šio tikslo negalima pasiekti, ir Graikijos Respublika negali juo veiksmingai remtis.

22 Be to, Komisija tvirtina, kad egzistuoja mažiau varžantys kontrolės mechanizmai šiems tikslams pasiekti, pavyzdžiui, asmenų, kurie įsikuria Graikijoje, registravimas kompetentingoje Graikijos valdžios institucijoje, į įrašymas į mokesčių registrą, į mokesčių deklaracijų tikrinimas ir mokesčių lengvatų jiems suteikimas, jei tenkinamos tam tikros sąlygos. Be to, tokie kontrolės sistemos dar gali papildyti „garbės pareiškimai“. Todėl atsisakant nuo mokesčių atleisti asmenis, kurie dar nuolat negyvena Graikijoje, bet šioje valstybėje narėje perka nekilnojamąjį turtą ketindami joje įsikurti, viršijama tai, kas būtina norint pasiekti tikslą užkirsti kelią spekuliacijoms nekilnojamuoju turtu Graikijoje.

23 Komisija nesutinka su tuo, kad, neturint jokios mokesčių informacijos apie pirkėjų, neįmanoma išsiaiškinti, ar asmuo Graikijoje neturi kito jam priklausančio turto, todėl negalima teigti, kad ginčijama nacionalinės teisės nuostata siekiama neleisti apeiti įstatymo. Šiuo atžvilgiu ji tvirtina, kad asmenų, kurie atvyksta įsikurti Graikijoje, atveju nėra sunkiau nustatyti, ar jie turi nekilnojamojo turto Graikijoje, nei asmenų, kurie jau nuolat gyvena valstybės teritorijoje, atveju. Kadangi mokesčių deklaracija negali būti laikoma labai patikima priemone, niekas nedraudžia Graikijos valdžios institucijoms paklausti pirkėjų, ar jie nėra kito nekilnojamojo turto savininkai.

Šiuo atžvilgiu Komisija nurodo, jog galima atitinkamuose registruose, pavyzdžiui, neseniai sukurtame kadastre, daryti ?rašus bei sukurti kontrol?s mechanizm?, leidžiant? užkirsti keli? piktnaudžiavimui.

24 Galiausiai Komisija gin?ija Graikijos Respublikos argument?, jog S?jungos teis? nepanaikina nacionalin?s teis?s akt? leid?jo teis?s nustatyti tam tikrus mokestini? lengvat? suteikimo kriterijus. Šiuo atžvilgiu ji tvirtina, kad Sutartis draudžia ne tik tiesiogin? diskriminacij?, bet ir apskritai pagrindini? laisvi? apribojimus tiesiogini? mokes?i? srityje. ?statymo 1078/1980 1 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa negin?ijamai riboja laisv? asmen? jud?jim?, nes ši nuostata atgraso kitose valstyb?se nar?se gyvenan?ius asmenis, kuri? daugum? sudaro t? valstybi? pilie?iai, o ne Graikijos pilie?ius ?sikurti Graikijoje.

25 Graikijos Respublika gin?ija vis? kaltinim? d?l ?sipareigojim? ne?vykdomo ir vis? pirma tvirtina, kad nors EB 12 ir 39 straipsniai akivaizdžiai draudžia bet koki? diskriminacij? d?l pilietyb?s, iš vis? nacionalin?s teis?s akt? leid?jo ?vairiu metu priimt? nuostat? ir iš to, kad suteikiant atleidim? nuo mokes?io n?ra numatyta s?lyga tur?ti Graikijos pilietyb?, matyti, jog teis?s akt? leid?jas visada nor?jo atleisti nuo mokes?io ne tik Graikijos pilie?ius, bet bendrai visus fizinius asmenis, kurie nuolat gyvena Graikijoje, neatsižvelgdamas ? j? pilietyb?.

26 Šiuo atžvilgiu Graikijos Respublika pabr?žia, kad 1992 m. aplinkraštyje, priimtame gavus Valstyb?s Tarybos nuomon?, kuriuo siekta pad?ti valdžios institucijoms teisingai taikyti ?statym? 1078/1980, aiškiai pažymima, kad gin?ijamos jo nuostatos taikomos kit? valstybi? nari? pilie?iams lygiai tokiomis pa?iomis s?lygomis kaip ir Graikijos pilie?iams. Be to, pagal 2004 m. birželio 21 d. ministerijos sprendim?, nor?dami pasinaudoti atleidimu nuo mokes?io, S?jungos pilie?iai gali ?rodyti, kad nuolat gyvena ir vykdo profesin? veikl?, pateikdami mokes?i? deklaracijas, socialinio draudimo ?staig? pažymas, darbo sutartis, dokumentus, susijusius su veiklos prad?jimu, b?sto nuomos sutartis ir kt.

27 Be to, kalbant apie bendr?j? vienodo S?jungos pilie?i?, besinaudojan?i? savo teise laisvai jud?ti, ir panašioje situacijoje esan?i? konkre?ios valstyb?s pilie?i? vertinimo princip?, kaip jis apibr?žtas EB 12 ir 18 straipsniuose, pažym?tina, kad Graikijos Respublika abejoja, ar S?jungos pilie?iams nustatyti apribojimai mokes?i? atleidimo srityje turi b?ti panaš?s ? valstyb?s pilie?iams taikomus apribojimus. Kaip teigia Graikijos Respublika, S?jungos teis? tikrai nereikalauja, kad ?gyvendinant pareig? visiškai integruoti S?jungos pilie?ius pri?mimo valstyb?je nar?je, jie turi b?ti atleidžiami nuo mokes?io tokiomis pat s?lygomis, kokios taikomos valstyb?s pilie?iams. Ji pažymi, kad valstyb?s pilie?iai, norintys pasinaudoti atleidimu nuo mokes?io ?sigyjant pirm?j? b?st?, turi ?rodyti, kad yra tenkinamos kelios s?lygos, ir pateikti mokes?i? deklaracijas. Vadovaujantis Komisijos logika, jei ji b?t? taikoma, kit? valstybi? nari? nei Graikijos Respublikos pilie?iai gal?t? pasinaudoti tokia pat lengvata kaip ir jos pilie?iai pateikdami paprast? deklaracij?, o tai neb?t? teisinga.

28 Galiausiai d?l ?statymo 1078/1980 1 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos pateisinimo Graikijos Respublika pažymi, kad jis taikomas tik tada, kai ?sigyjamas pirmasis b?stas, t. y. tik labai mažai sandori?, kurie tenkina bendr?j? interes?, kategorijai.

29 Be to, jos teigimu, ši? nuostat? pateisina tai, kad ja siekiama pad?ti fiziniams asmenims ?sigyti b?st? ir taip remti šeimas. Ji yra bendros valstyb?s socialin?s politikos instrumentas, ir taip valstyb? r?pinasi vidutiniais ir žemesniais visuomen?s sluoksniais, kuriems ji suteikia b?sto param?, kuri yra socialinio pob?džio mokestin? lengvata.

30 Be to, 2005 m. balandžio 7 d. ministerijos sprendimu nustatyta, kad suinteresuotasis asmuo Graikijoje turi nuolat gyventi bent vienus metus. Ši s?lyga yra proporcinga, pamatuota ir b?tina, nes tas laikotarpis yra protingas, leidžiantis S?jungos pilie?iui susipažinti su šalimi, adaptuotis joje,

priprasti prie gyvenimo b?do joje ir atlikti rinkos tyrim? perkant nekilnojam?j? turt?. Ši s?lyga yra garantija, kad pirk?jas perka pirm?j? b?st? nor?damas j? naudoti, o ne siekdamas pasipelnyti ar kitais tikslais. Nesant kit? patikimesni? kriterij?, šis minimalus nuolatinio gyvenimo laikotarpis laikytinas tinkamu, siekiant sumažinti suk?iavim? mokes?i? srityje atvej? skai?i? ir užkirsti keli? piktnaudžiavimui. Be to, jis n?ra toks ilgas, kad asmenims, norintiems nuolat gyventi Graikijoje, sukelt? sunkum? ar atgrasint? nuo plan? ateityje ?sikurti Graikijos teritorijoje.

31 Šiuo atžvilgiu Graikijos Respublika atmeta Komisijos išvadas, padarytas atsižvelgus ? tai, kad ?gij?jas neprivalo naudoti ?sigyto nekilnojamojo turto kaip nuolatinio b?sto ir kad nedraudžiama jo nuomoti ar perparduoti. D?l perpardavimo valstyb? nar? teigia, kad šis Komisijos teiginys yra klaidingas, nes ?statymo 1078/1980 1 straipsnio 7 dalyje numatoma, jog nuo mokes?io atleidžiama su s?lyga, kad nekilnojamasis turtas išlieka pirk?jo nuosavyb? mažiausiai penkerius metus. Nacionalin?s teis?s akt? leid?jas, vadovaudamasis realistiniu poži?riu, nenustat? griežt? pirmo b?sto naudojimo s?lyg?, nes atsižvelg? ? aplinkyb?, kad ?gij?jo ekonomin?s veiklos centras ir jo šeimini? situacija gali keistis.

32 Graikijos Respublika taip pat mano, kad Komisijos pasi?lymai d?l mažiau varžan?i? kontrol?s mechanizm?, leidžian?i? pasiekti ?statymo 1078/1980 tikslus, t. y. pareiga daryti ?rašus savivaldybi? ar mokes?i? registruose arba pateikti mokes?i? deklaracijas, yra neveiksmingi. Šiuo atžvilgiu ji primena, kad Graikijoje ?sikuriantys S?jungos pilie?iai neprivalo nei registruotis merijoje, nei gauti mokes?i? mok?tojo numerio ar teikti mokes?i? deklaracij? tol, kol jie ne?sigijo nekilnojamojo turto. Be to, nekilnojamojo turto sandoriai kol kas ne?traukti ? kadastro informacin? sistem?, nes jos ?diegimas teb?ra pradin?je rengimo stadijoje.

33 Graikijos Respublika daro išvad?, kad, panaikinus nuolatinio gyvenimo kriterij?, b?t? daug sunkiau kontroliuoti s?lygas, kurios b?tinios norint pasinaudoti atleidimu nuo mokes?io, ir galb?t taip b?t? apeinamos atitinkamos nuostatos, nes, nesant joki? mokestini? duomen? apie pirk?j?, b?t? ne?manoma patikrinti, ar jis turi Graikijoje kito nekilnojamojo turto.

34 Graikijos Respublika taip pat atmeta kaip netinkam? Komisijos si?lym? reikalauti iš pirk?jo pateikti paprast? pareiškim?, patvirtinant?, kad jis neturi kito nekilnojamojo turto Graikijoje, nes toks pareiškimas nesuteikia joki? garantij? mokes?i? administratoriui.

35 Galiausiai Graikijos Respublika tvirtina, kad net jei S?jungos teis?s nuostatomis, siekiant panaikinti diskriminacij? d?l pilietyb?s, nustatomi valstybi? nari? kompetencijos ?gyvendinimo mokes?i? srityje apribojimai, šios nuostatos neatima iš nacionalin?s teis?s akt? leid?jo teis?s nustatyti konkre?ius mokes?i? lengvat? suteikimo kriterijus, ypa? tuo atveju, kai nuo mokes?i? atleidžiama remiantis socialiniais kriterijais. Remdamasi min?tu Sprendimu *Komisija prieš Danij?* ir 2000 m. sausio 27 d. Sprendimu *Graf (C?190/98, Rink. p. I?493)* ši valstyb? nar? teigia, kad nuostatos, kurios, net jei taikomos visiems vienodai, kliudo valstyb?s nar?s pilie?iui, kuris siekia pasinaudoti savo laisvo jud?jimo teise, palikti savo kilm?s valstyb? ar sulaiko j? nuo to, yra šios laisv?s ?gyvendinimo kli?tis tik tada, kai jomis nustatomos darbuotoj? patekimo ? darbo rink? s?lygos.

36 Dublike Komisija palaiko ieškinyje pateiktus visus argumentus.

37 Tačiau triplike Graikijos Respublika teigia, kad Komisija neatsižvelgė jos argumentus, susijusius su ginčijamą statymo 1078/1980 nuostatą socialine reikšme. Ji mano, kad automatiškai ir neatlikus kontrolės suteikiant socialines lengvatas visiems Sąjungos piliečiams, kurie gyvendina savo teisę laisvai judėti, pirma, būtų apeinamos socialinėje srityje egzistuojančios nacionalinės teisės nuostatos ir, antra, tai panaikintomis siekiam tikslų socialinio pobūdžio, nes tokios lengvatos būtų teikiamos remiantis tik tuo, kad savo teisę laisvai judėti gyvendinęs asmenys turi Sąjungos pilietybę.

38 Todėl, remdamasi 1994 m. vasario 24 d. Sprendimu *Roks ir kt.* (C-343/92, Rink. p. I-571) bei 1996 m. vasario 1 d. Sprendimu *Posthuma-van Damme ir Oztürk* (C-280/94, Rink. p. I-179), Graikijos Respublika tvirtina, kad valstybių praktika, susijusi su socialinių tikslų gyvendinimu, priklauso jai diskrecijai, kurią jos išsaugo apibrėždamos savo socialinę politiką, kiek tai susiję su jai gyvendinamos socialinės apsaugos pobūdžiu ir apimtimi, su sąlyga, kad jai veiksmai yra proporcingi siekiamam tikslui. Todėl Graikijos Respublika teigia, kad statymo 1078/1980 1 straipsnio 1 dalis ir 3 dalies pirma pastraipa neprieštarauja Sąjungos teisei, ir pabrėžia, kad šios nuostatos tikslai negali būti pasiekti mažiau ribojančiomis priemonėmis.

Teisingumo Teismo vertinimas

39 Visų pirma reikia priminti, kad nors pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką tiesioginiai mokesčiai priklauso valstybių narių kompetencijai, jos turi jai gyvendinti laikydamosi Sąjungos teisės (be kita ko, žr. 2004 m. kovo 4 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-334/02, Rink. p. I-2229, 21 punktą; 2007 m. sausio 18 d. Sprendimo *Komisija prieš Švediją*, C-104/06, Rink. p. I-671, 12 punktą ir 2008 m. sausio 17 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-152/05, Rink. p. I-39, 16 punktą).

40 Reikia išnagrinėti, ar, kaip tvirtina Komisija, statymo 1078/1980 1 straipsnio 1 dalis ir 3 dalies pirma pastraipa riboja EB 18, 39 ir 43 bei EEE susitarimo 4, 28 ir 31 straipsniuose tvirtintą asmenų judėjimo laisvę.

41 EB 18 straipsnio, kuriame bendrai tvirtinta kiekvieno Sąjungos piliečio teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje, specialiosios normos yra EB 39 straipsnis, susijęs su laisvu darbuotojų judėjimu, ir EB 43 straipsnis, susijęs su sisteigimo laisve (žr. 2006 m. spalio 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Portugaliją*, C-345/05, Rink. p. I-10633, 13 punktą; minėtų sprendimų *Komisija prieš Švediją* 15 punktą ir *Komisija prieš Vokietiją* 18 punktą).

42 Todėl visų pirma reikia išnagrinėti, ar EB 39 ir 43 straipsniai draudžia tokias nacionalinės teisės nuostatas, kaip antai statymo 1078/1980 1 straipsnio 1 dalis ir 3 dalies pirma pastraipa.

43 Visomis Sutarties nuostatomis, susijusiomis su laisvu asmenų judėjimu, siekiama palengvinti Sąjungos piliečiams sąlygas visoje jos teritorijoje vykdyti bet kokią profesinę veiklą ir draudžiamos priemonės, galinčios sudaryti mažiau palankias sąlygas šiems piliečiams, siekiantiems vykdyti ekonominę veiklą kitos valstybės narės teritorijoje (žr. minėtų sprendimų *Komisija prieš Daniją* 34 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką, *Komisija prieš Portugaliją* 15 punktą, *Komisija prieš Švediją* 17 punktą ir *Komisija prieš Vokietiją* 21 punktą).

44 Šioje byloje Graikijos Respublika tvirtina, kad ginčijamose nuostatose nėra numatyta sąlyga, norint pasinaudoti atleidimu nuo mokesčių, turėti Graikijos pilietybę, nes vienintelė sąlyga yra nuolat gyventi Graikijoje.

45 Šiuo atžvilgiu pakanka priminti, jog iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad pagal vienodo vertinimo taisyklės draudžiama ne tik atvira diskriminacija dėl nacionalinės

priklausomybės, bet ir bet kokios kitos paslėptos diskriminacijos formos, kuriomis, taikant kitus diferencijavimo kriterijus, pasiekiamas toks pats rezultatas (be kita ko, žr. 1974 m. vasario 12 d. Sprendimo *Sotgiu*, 152/73, Rink. p. 153, 11 punktų; minėto Sprendimo *Commerzbank* 14 punktų ir 2009 m. spalio 1 d. Sprendimo *Gottwald*, C-103/08, Rink. p. I-9117, 27 punktų).

46 Taip, pavyzdžiui, yra priemonės, kuri diferencijuoja asmenis pagal nuolatinės ar prastos gyvenamosios vietos kriterijų, atveju, kai kyla grėsmė, kad ji daugiausia neigiamai paveiks kitą valstybių narių piliečius, nes valstybės teritorijoje nuolat ar prastai negyvenantys asmenys dažniausiai neturi tos valstybės pilietybės (be kita ko, žr. 1999 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Ciola*, C-224/97, Rink. p. I-2517, 14 punktų; 2003 m. sausio 16 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-388/01, Rink. p. I-721, 14 punktų ir minėto Sprendimo *Gottwald* 28 punktų).

47 Šiuo atveju štatymo 1078/1980 1 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa kaip tik ir yra grindžiama tokio pobūdžio kriterijumi, nes ši nuostata leidžia pasinaudoti atleidimu nuo mokesčių tik nuolat Graikijoje gyvenantiems asmenims. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad nors ji taikoma neatsižvelgiant į nekilnojamojo turto įgijimo pilietybę, nuolatinio gyvenimo valstybės teritorijoje kriterijus norint pasinaudoti atleidimu nuo mokesčių gali neigiamiau paveikti asmenis, kurie nėra Graikijos piliečiai. Iš tikrųjų dažniausiai ši asmenų nuolatinė gyvenamoji vieta yra ne Graikijos teritorijoje.

48 Todėl dėl šios nuostatos blogesnėje padėtyje atsiduria Graikijoje nuolat negyvenantys asmenys, kurie perka pirmąją būstą, siekdami ateityje įsikurti šioje valstybėje narėje, nes ji neleidžia šiems asmenims pasinaudoti atleidimu nuo mokesčių, mokamo įsigyjant pirmąją būstą, nors Graikijoje nuolat gyvenantys asmenys, joje perkantys pirmąją būstą, gali pasinaudoti šiuo atleidimu.

49 Tokiomis aplinkybėmis minėta nuostata yra atgrasomojo pobūdžio Graikijoje nuolat negyvenantiems asmenims, kurie remdamiesi EB 39 ir 43 straipsniuose tvirtinta laisvo judėjimo teise nori šioje valstybėje narėje įsigyti pirmąją būstą, atžvilgiu.

50 Vadinasi, kadangi leidžiama pasinaudoti atleidimu nuo mokesčių, mokamo perkant pirmąją būstą, tik asmenims, kurie nuolat gyvena Graikijoje, štatymo 1078/1980 1 straipsnio 1 dalis ir 3 dalies pirma pastraipa gali būti laisvo darbuotojų judėjimo ir sąsisteigimo laisvės, tvirtintų atitinkamai EB 39 ir 43 straipsniuose, kliūtis.

51 Tačiau iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad nacionalinės priemonės, galinčios apriboti galimybę pasinaudoti Sutarties garantuotomis pagrindinėmis laisvėmis ar naudojimosi jomis padaryti mažiau patrauklų, gali būti leistinos, jeigu jomis siekiama bendrojo intereso tikslu, jos yra tinkamos šiam tikslui pasiekti ir neviršija to, kas reikalinga jo siekiant (be kita ko, žr. minėtą sprendimą *Komisija prieš Portugaliją* 24 punktų, *Komisija prieš Švediją* 25 punktų ir *Komisija prieš Vokietiją* 26 punktų).

52 Šiuo atžvilgiu Graikijos Respublika tvirtina, kad nuolatinio gyvenimo sąlygų pateisina, be kita ko, tikslas palengvinti asmenims pirmojo būsto įsigijimą ir užkirsti kelią bet kokioms spekuliacijoms nekilnojamojo turto ir tikslas sumažinti sukūravimą mokesčių srityje atvejų skaičių bei užkirsti kelią piktnaudžiavimui. Be to, ši sąlyga yra bendros šios valstybės narės socialinės politikos instrumentas ir jos atžvilgiu valstybių praktika, susijusi su socialiniu tikslu gyvendinimu, priklauso į diskrecijai, kurią jos išsaugo apibrėždamos savo socialinę politiką, kiek tai susiję su įgyvendinamos socialinės apsaugos pobūdžiu ir apimtimi, su sąlyga, kad jų veiksmai yra proporcingi siekiamam tikslui.

53 Net jei būtų galima remtis šiais argumentais norint pateisinti laisvo asmenų judėjimo kliūtis, reikia konstatuoti, kad štatymo 1078/1980 1 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje numatyta

s?lyga nuolat gyventi Graikijos teritorijoje bet kuriuo atveju neleidžia pasiekti ja norim? tikslo? ir, be to, ji viršija tai, kas b?tina jiems pasiekti.

54 Pirma, kiek tai susij? su nagrin?jamos nacionalin?s teis?s nuostatos tinkamumu, jei šia nuostata siekiama neleisti nekilnojamojo turto pirk?jui gauti naudos iš jo ir taip pad?ti užkirsti keli? bet kokiai spekuliacijai, reikia konstatuoti, kad šioje nuostatoje numatyta s?lyga neleidžia pasiekti norimo tikslo, nes ?statyme 1078/1980 nenumatoma nekilnojamojo turto pirk?jo pareiga naudoti j? kaip nuolatin? b?st? ir jam nedraudžiama jo nuomoti. Nesant tokios pareigos, Graikijos Respublikos argumentui d?l kovos su spekuliacija negali b?ti pritarta.

55 Tas pats pasakytina ir apie argument? d?l socialin?s politikos, kuriuo aiškiai remiasi Graikijos Respublika, grindžiam? b?tinybe remti mažas arba vidutines pajamas gaunan?ias šeimas. Kadangi n?ra nustatyta pirmesniame punkte min?ta pareiga, neatrodo, kad ?statymas 1078/1980 yra tinkamas užtikrinti, kad bus pasiektas šis tikslas, nes perkant pirm?j? b?st? teikiama mokestin? lengvata suteikiama visiems asmenims, kurie tenkina nuolatinio gyvenimo s?lyg?, neatsižvelgiant ? tai, ar jie priklauso vidutiniam ar žemesniam sluoksniui. Tokiomis aplinkyb?mis negalima preziumuoti, kad neselektyviai teikiant ši? mokestin? lengvat? gal?t? b?ti pasiektas tariamai sociopolitinis 1078/1980 tikslas. Be to, Graikijos Respublika ne?rod?, kad atleidimas nuo mokes?io perkant pirm?j? b?st? yra socialinio pob?džio mokestin? lengvata, taikoma tik socialiai blogiausioje pad?tyje esan?ioms klas?ms priklausantiems asmenims.

56 Antra, kalbant apie tai, kaip reikia vertinti nagrin?jam? nuostat? b?tinum?, konstatuotina, kad Graikijos Respublikos argumentai, grindžiami tikslu sumažinti suk?iavim? mokes?i? srityje atvej? skai?i? ir užkirsti keli? piktnaudžiavimui apeinant atleidimo nuo mokes?io tiksl?, pavyzdžiui, prašant atleisti nuo mokes?io perkant kelis nekilnojamojo turto objektus, negali ?rodyti, kad gin?ijamos nuostatos yra b?tin?s siekiant šio tikslo. Š? tiksl? galima lygiai taip pat pasiekti ir tada, kai pirk?jai nuolat negyvena valstyb?s teritorijoje.

57 Iš tikr?j?, kaip teisingai teigia Komisija, egzistuoja mažiau varžantys mechanizmai, kurie Graikijos valdžios institucijoms leist? ?sitikinti, kad nekilnojamojo turto pirk?jas laikosi vis? s?lyg?, b?tin? norint pasinaudoti atleidimu nuo mokes?io, be kita ko, tikrinant, ar jis neturi kito nekilnojamojo turto Graikijoje, pavyzdžiui, ?rašai mokes?i? registre ar kadastre, pareiga pateikti mokes?i? ar b?sto deklaracij?, mokes?i? institucij? taikoma kontrol?, papildoma ?gij?j? pareiškimais, už kuri? turin? ir teisingum? šie atsakyt? baudžiam?ja tvarka.

58 Darytina išvada, kad tokia nuostata, kaip ?tvirtinta ?statymo 1078/1980 1 straipsnio 1 dalyje ir 3 dalies pirmoje pastraipoje, viršija tai, kas b?tina siekiant norimo tikslo.

59 Atsižvelgiant ? šiuos svarstymus, reikia konstatuoti, kad ?statymo 1078/1980 1 straipsnio 1 dalyje ir 3 dalies pirmoje pastraipoje ?tvirtinta nuolatinio gyvenimo s?lyga, pirma, negali pateisinti tikslo palengvinti asmenims pirmojo b?sto ?sigijim?, užkirsti keli? bet kokioms spekuliacijoms nekilnojamuoju turtu ir remti mažas arba vidutines pajamas gaunan?ias šeimas ir, antra, n?ra b?tina siekiant mažinti suk?iavim? mokes?i? srityje ir užkirsti keli? piktnaudžiavimui apeinant atleidimo nuo mokes?io tiksl?, tod?l daryta išvada, kad ši s?lyga prieštarauja EB 39 ir 43 straipsniams.

60 Antra, kalbant apie asmenis, kurie nuolat negyvena Graikijoje ir nevykdo joje ekonomin?s veiklos, remiantis tais pa?iais motyvais d?l EB 18 straipsniu grindžiamo kaltinimo darytina ta pati išvada (žr. 2007 m. liepos 5 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgij? C?522/04*, Rink. p. I?5701, 72 punkt? ir min?to Sprendimo *Komisija prieš Vokietij? 30* punkt?).

61 Komisija taip pat tvirtina, kad d?l ši? nuostat? egzistavimo Graikijos Respublika ne?vykd? ?sipareigojim? pagal Europos ekonomin?s erdv?s susitarimo 28 ir 31 straipsnius, susijusius

atitinkamai su laisvu darbuotoj? jud?jimu ir ?sisteigimo laisve.

62 Šiuo atžvilgiu reikia pažym?ti, kad EEE susitarimo 28 ir 31 straipsniuose ?tvirtintos nuostatos, draudžian?ios riboti jud?jimo laisv? ir ?sisteigimo laisv?, yra analogiškos ?tvirtintoms EB 39 ir EB 43 straipsniuose.

63 Tod?l reikia konstatuoti, kad pagal ?statymo 1078/1980 1 straipsnio 1 dal? ir 3 dalies pirm? pastraip? nuo mokes?io atleisdama tik tuos asmenis, kurie nuolat gyvena Graikijoje, ir neatleisdama nuo jo joje nuolat negyvenan?i? asmen?, ketinan?i? joje ateityje ?sikurti, Graikijos Respublika ne?vykd? ?sipareigojim? pagal EB 18, 39 ir 43 straipsnius ir Europos ekonomin?s erdv?s susitarimo 28 ir 31 straipsnius.

D?l antrojo kaltinimo, susijusio su diskriminacija d?l pilietyb?s

Šali? argumentai

64 Komisija tvirtina, kad ?statymo 1078/1980 1 straipsnio 3 dalies antroje dalyje ?tvirtinta akivaizdi diskriminacija d?l pilietyb?s, nes tik Graikijos pilie?iai ir graik? kilm?s asmenys gali pasinaudoti atleidimu nuo mokes?io net ir tuo atveju, jei jie netenkina bendros s?lygos nuolat gyventi Graikijoje. Nuo mokes?io visiškai neatleidžiami kit? valstybi? nari? nei Graikijos Respublikos pilie?iai.

65 Pagal EB 12 straipsnio pirmoje pastraipoje ?tvirtint? bendr?j? princip? aiškiai draudžiama bet kokia pilietybe grindžiama diferenciacija, kai, palyginti su Graikijos pilie?iais, diskriminuojami kit? valstybi? nari? pilie?iai. Kit? valstybi? nari? pilie?iai, norintys ?sigyti pirm?j? b?st? Graikijoje, turi mok?ti mokes?, kuris netaikomas Graikijos pilie?i? ?sigyjama? nekilnojamajam turtui, tod?l užsienie?iams pirmojo b?sto ?sigijimas yra mažiau patrauklus ir tai sudaro ?sisteigimo šioje valstyb?je nar?je laisv?s kli?t?.

66 Graikijos Respublika tvirtina, kad Graikijos pilie?io arba graik? kilm?s asmens statusas, kaip atleidimo nuo reikalavimo nuolat gyventi Graikijoje pagrindas, patvirtina, jog pagrindin? s?lyga norint pasinaudoti atleidimu nuo mokes?io yra nuolatin? gyvenamoji vieta, kuri yra objektyviausias ir tinkamiausias kriterijus. Gin?ijama nuostata buvo ?rašyta ? ?statym? 1078/1980 po to, kai buvo panaikintas valiutos ?vežimui taikytas atleidimas nuo mokes?io, ir ja siekiama graik? kilm?s pilie?iams ir emigravusiems graikams palengvinti b?sto ?sigijim? bei paskatinti juos gr?žti ? Graikij?. Kadangi Graikijos Respublika yra viena iš valstybi?, kurios gyventoj? skai?ius labai sumaž?jo d?l masin?s emigracijos ? užsien?, buvo nuspr?sta suteikti lengvatas atleidžiant nuo mokes?i?, siekiant paskatinti užsienyje gyvenan?ius graikus gr?žti ? Graikij?. Ši specifin? ir tikslin? išimtis tarnauja aiškiems socialin?s politikos tikslams, kad b?t? išlaikyti ryšiai tarp ne Graikijos teritorijoje gyvenan?i? graik? ir j? kilm?s valstyb?s. Atsižvelgiant ? gin?ijamos nuostatos socialin? paskirt? ir ja siekiam? tiksl?, Komisijos kritikuojamas apribojimas neviršija proporcing? ir priimtina? rib?.

Teisingumo Teismo vertinimas

67 D?l antrojo Komisijos kaltinimo, susijusio su tuo, kad nuo mokes?io atleidžiami tik Graikijos pilie?iai ir graik? kilm?s asmenys, reikia konstatuoti, kad ?statymo 1078/1980 1 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje diferenciacija daroma pagal pilietyb?s kriterij?.

68 Šiuo atžvilgiu pakanka priminti, kad pagal nusistov?jusi? Teisingumo Teismo praktik? nediskriminavimo principas, nesvarbu, ar jis grindžiamas EB 12, 39 ar 43 straipsniais, reikalauja, kad panašios situacijos neb?t? vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos vienodai. Toks vertinimas gali b?ti pateisinamas, tik jeigu jis pagr?stas nuo atitinkam? asmen? pilietyb?s

nepriklausančiomis objektyviomis priežastimis, kurios yra proporcingos teisėtai siekiamam tikslui (šiuo klausimu žr. 2008 m. birželio 5 d. Sprendimo *Wood*, C-164/07, Rink. p. I-4143, 13 punktų ir 2008 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Huber*, C-524/06, Rink. p. I-9705, 75 punktų).

69 Šiuo atveju reikia konstatuoti, kad Graikijos piliečiai ir kitų valstybių narių nei Graikija piliečiai, kurie ketina atsikurti Graikijoje ir prisijungti šioje valstybėje narėje, situacija yra panaši. Tačiau pagal 1978/1980 1 straipsnio 3 dalies antrą pastraipį vienintelis dalykas, kuris Graikijos piliečiai ir graikų kilmės asmenų situaciją daro skirtingą nuo nei Graikijos piliečių situacijos teisės būti atleistiems nuo mokesčių atžvilgiu, yra jų pilietybė. Iš tikrųjų pasinaudoti atleidimu nuo mokesčių gali tik Graikijos piliečiai arba graikų kilmės asmenys. Todėl toks skirtingas vertinimas, aiškiai ir išimtinai grindžiamas pilietybe, yra tiesioginė diskriminacija.

70 Graikijos Respublika tvirtina, kad diferenciaciją šiuo atveju pateisina, be kita ko, tikslai, kuriais siekiama, pirma, palengvinti emigravusiems graikams ir graikų kilmės asmenims bėgimo iš Graikijos bei paskatinti juos grįžti, nes jos gyventojų skaičius labai sumažėjo dėl masinės emigracijos užsienį. Antra, šioje nuostatoje tvirtintą atleidimą taip pat pateisina socialinės politikos tikslai, nes ja siekiama išlaikyti ryšius tarp emigravusių graikų ir jų kilmės valstybės.

71 Vis dėlto šie argumentai negali rodyti, kad egzistuoja objektyvios, nuo atitinkamų asmenų pilietybės nepriklausančios aplinkybės, kuriomis galima pateisinti tokį 1978/1980 1 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje tvirtinto atleidimo nuo mokesčių nulemtą diskriminavimą, nes jos pagrįstos pačia atitinkamų asmenų pilietybe.

72 Darytina išvada, kad skirtingas Graikijos piliečių ar graikų kilmės asmenų ir Sąjungos piliečių, kurie nėra Graikijos Respublikos piliečiai, vertinimas dėl to, kad pagal 1978/1980 1 straipsnio 3 dalies antrą pastraipį pastarieji negali pasinaudoti šioje nuostatoje numatytu atleidimu nuo mokesčių, yra EB 12 straipsnio pirma pastraipa, EB 39 ir 43 straipsniais draudžiama diskriminacija.

73 Komisija taip pat tvirtina, kad dėl šios nuostatos buvimo Graikijos Respublika taip pat nevykdosipareigojimų pagal Europos ekonominės erdvės susitarimo 4, 28 ir 31 straipsnius, susijusius atitinkamai su diskriminacijos dėl pilietybės draudimu, laisvu darbuotojų judėjimu ir sisteminio laisvės.

74 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad Europos ekonominės erdvės susitarimo 4 straipsnyje numatytas diskriminavimo dėl pilietybės draudimas bei šio susitarimo 28 ir 31 straipsniuose tvirtintos nuostatos, draudžiančios riboti judėjimo laisvę ir sisteminio laisvę, yra tokios pat kaip tvirtintosios atitinkamai EB 12, 39 ir EB 43 straipsniuose.

75 Todėl reikia konstatuoti, kad, tam tikromis sąlygomis nuo mokesčių prisijungiant pirmąją bėgimo Graikijoje atleisdama tik Graikijos piliečius ar graikų kilmės asmenis, Graikijos Respublika nevykdosipareigojimų pagal EB 12, 39 ir 43 straipsnius bei Europos ekonominės erdvės susitarimo 4, 28 ir 31 straipsnius.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

76 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį kiekviena pralaimėjusi šalis padengia bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Graikijos Respublika pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. Graikijos Respublika,

– pagal štatymo 1078/1980 1 straipsnio 1 dalį ir 3 dalies pirmą pastraipą nuo perleidžiamo nekilnojamojo turto mokesčio atleisdama tik tuos asmenis, kurie nuolat gyvena Graikijoje, ir neatleisdama joje nuolat negyvenančių asmenų, ketinančių joje ateityje sukurti, ir

– tam tikromis sąlygomis nuo mokesčio atleisdamą pirmąją būsą Graikijoje atleisdama tik Graikijos piliečius ar graikų kilmės asmenis,

nevykdąsipareigojimą pagal EB 12, 18, 39 ir 43 straipsnius ir 1992 m. gegužės 2 d. Europos ekonominės erdvės susitarimo 4, 28 ir 31 straipsnius.

2. Priteisti iš Graikijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.

* Proceso kalba: graikų.